



29.12.2025

Dnro 670/03.04.04.04.19/2024

Asia Valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa

Valittaja ja ilmoituksen tekijä

Koillismaan Osuuskauppa

Päätös, josta valitetaan

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 15.4.2024, POPELY/3429/2023

ELY-keskus on hyväksynyt valittajan (jatkossa myös Osuuskauppa) ympäristönsuojelulain 136 §:n nojalla tehdyn pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen (PIMA-ilmoitus) koskien Kuusamossa osoitteessa Huoparintie 2 sijaitsevaa kiinteistöä 305-411-131-48 ja antanut määräykset 1–18.

Päätös on määrätty olemaan voimassa 31.12.2029 saakka.

Ympäristönsuojelulain 200 §:n nojalla on määrätty, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ilmoituksen käsittelystä perittäväksi maksuksi on määrätty 1 450 euroa.

Valituksen kannalta keskeiset määräykset 1, 2, 3, 4, 5 ja 14 kuuluvat seuraavasti:

Puhdistustavoitteet

1. Maaperä tulee puhdistaa siten, että haitallisten aineiden osalta saavutetaan seuraavat (taulukko 1) riskiperusteisesti määritetyt puhdistuksen tavoitetasot. Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

Taulukko 1. Puhdistuksen tavoitetasot

Haitta-aine	(mg/kg)
Bentseeni	0,2
Tolueeni	25
Etyylibentseeni	50
Ksyleenit	50
MTBE	50
Haihtuvat hiilivedyt C ₅ -C ₁₀	500
*Aromaattiset fraktiot C ₈ -C ₁₀	100
Keskitisleet C ₁₀ -C ₂₁	2000
Raskaat öljyhiilivedyt C ₂₂ -C ₄₀	4000

*Aromaattisten fraktioiden C₈-C₁₀ osuus haihtuvista hiilivedyistä C₅-C₁₀

Jos maaperässä todetaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnyksarvot tai alueen taustapitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina muita kuin edellä esitettyjä haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Jos kyseiset maa-ainekset kuitenkin poistetaan alueelta jo määräyksen mukaisten kunnostustavoitteiden saavuttamiseksi, ei arviointia tarvitse tehdä.

2. Alueelle sijoittuva vesijohto tulee vaihtaa diffuusiosuojattuun sekä varmistaa ympäröivän maaperän puhtaus tai siirtää vesijohto kulkemaan pilaantumattoman alueen kautta. Puhdistustyön yhteydessä tulee varmistaa, ettei talousveteen pääse työn aikana tai sen jälkeen haitta-aineita.

3. Mikäli massanvaihdolla ei saavuteta riskiperusteisia puhdistamisen tavoitetasoja myös rakennuksen alapuolisella alueella, tulee puhdistamista jatkaa in situ -menetelmin. Ennen in situ -menetelmän käyttöä, tulee siitä esittää työselostus ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ja tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä in situ -menetelmän seuraamiseksi ja puhdistuksen lopputuloksen varmentamiseksi. In situ -puhdistuksen päätyminen tulee hyväksyttäväksi ELY-keskuksella.

Mahdollisen huoltoasemarakennuksen myöhempien purkutöiden jälkeen on Koillismaan Osuuskaupan toteutettava riskiperusteiset puhdistustoimet myös rakennuksen alapuolelta, mikäli puhdistuksen tavoitetasoja ei saavuteta in situ -menetelmällä myös rakennuksen alapuolisella alueella.

4. Mikäli puhdistustyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista, tai pilaantuneisuus jatkuu laajemmalle kuin tutkimuksissa on havaittu, tai alueelle on jäämässä

puhdistustavoitteet ylittäviä jäännöspitoisuuksia, on ilmoituksen tekijän/puhdistuksesta vastaavan tahon oltava yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen jatkotoimenpiteistä sopimiseksi. Mikäli alueelle on jäämässä puhdistustavoitteet ylittäviä jäännöspitoisuuksia, tulee laatia riskinarviointi mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä esittää mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve.

Rakennuksen osalta tulee arvioida mahdollisten teknisten riskinhallintatoimien tarve sekä riskinarvioinnin perusteella arvioida rakennuksen turvallinen käyttö. Lisäksi tulee arvioida mahdollinen myöhempi puhdistustarve. Rakennuksessa tulee toteuttaa sisäilmatutkimukset.

Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi. Riskinarviointi ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5. Puhdistustyön yhteydessä, sekä jakeluaseman laitteiden ja rakenteiden purkutöiden yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein, ja tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteitä analysoida akkreditoidussa laboratoriossa.

Puhdistustyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet fraktioiteineen määräyksessä 1 annettujen puhdistustasojen varmentamiseksi. Ne on otettava niin, että kunkin kaivualueen jäännöspitoisuudet tulevat luotettavasti selvitetyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Talousvedestä tulee ottaa vesinäytteet, josta määritetään todetut haitta-ainepitoisuudet (vähintään massanvaihdon päättyessä sekä in situ -puhdistuksen jälkeen).

In situ -puhdistustyötä on seurattava erikseen työselostuksen esittämisen jälkeen annettavin määräyksin.

14. Puhdistustyö tulee aloittaa viipymättä, kuitenkin viimeistään vuoden 2025 aikana.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Päätös on ensisijaisesti kumottava.

Mikäli hallinto-oikeus katsoo, että valittajalla on puhdistamisvelvollisuus ja valittaja on edelleen vastuussa ympäristön pilaantumisesta, on toissijaisesti vaadittu, että asia palautetaan viranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi tai määräys 5 kumotaan ja määräykset 1 ja 3 kumotaan tai niitä muutetaan seuraavasti:

Määräys 1 on muutettava siten, ettei asiassa sovelleta kynnyksarvoja, ja että puhdistustavoitteet koskevat PIMA-ilmoituksessa osoitettua aluetta enintään kolmen metrin syvyydeltä.

Määräys 3 on muutettava tarkkarajaisemmaksi niin, että asiassa sovelletaan suhteellisuusperiaatteen ja riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti in situ -menetelmää massanvaihdon sijaan; massanvaihto tehdään vain PIMA-ilmoituksessa määritetyille alueelle; puhdistamistarve ei koske koko aluetta, aiemmin puhdistettuja alueita eikä yli 3 metriä syvemmällä olevaa aluetta; ja että rakennuksen alapuolisesta puhdistamisesta vastaavat yhteisesti St1 Oy ja Osuuskauppa. Toissijaisesti puhdistamisen on tapahduttava in situ -menetelmää käyttäen.

Lisäksi on vaadittu, että valittaja vapautetaan päätöksen puutteellisuuden vuoksi päätöksestä aiheutuneista kuluista, ja että valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpano kielletään.

Viranomaisen on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut, jotka ovat valitusvaiheessa 1 760 euroa lisätyn arvonnäköveron määrällä 220 euroa.

Perustelut

Päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen

Päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä, koska valitus käy ilman väliaikaisen määräyksen antamista merkityksettömäksi. Viranomaisen on antanut määräyksen 14, jonka mukaan kiinteistöllä olevan talousveden vuoksi puhdistaminen on tarpeen aloittaa välittömästi. Kiinteistöllä olevaa talousvettä ei käytetä talousvetenä ja kuvattu tilanne on vallinnut kiinteistöllä jo yli kahdeksan vuotta. Maanomistaja ei ole myöskään lausunut asiasta. Kiinteistön talousvesijohdon uudelleensijoittaminen erillisenä päätöksenä vaikuttaisi siihen, että sama alue jouduttaisiin kaivamaan pistemäisesti, jota on vaikea puhdistaa erikseen niin, ettei se pilaantuisi uudelleen. Näin ollen edes osittainen täytäntöönpano ei ole mahdollinen eikä suhteellista.

Päätöksen kumoaminen

Päätöksen kumoamista on perusteltu muun ohessa viittaamalla oikeusvarmuuteen, luottamuksensuojaan, taannehtivan lainsäädännön kieltoon sekä valittajan oikeuteen luottaa viranomaisen hallintopäätösten pysyvyyteen.

Kiinteistöllä on tapahtunut ympäristövahinko vuonna 1996, josta maaperän pilaantuminen on peräisin ja jonka seurauksena alueella on tehty massanvaihto vuonna 1998 noin 1 000 m²:n alueella sekä asennettu salaojaputkia vahingon puhdistamiseksi. Osuuskaupan polttoainetoiminta on loppunut kiinteistöllä vuonna 2004, mutta mittarikentät on jätetty kiinteistölle, koska niitä ei ole viranomaisen mukaan tarvinnut poistaa. Valituksenalaisessa päätöksessä viitatusta puhdistamisen jälkeen tapahtuneesta uudesta öljyvahingosta ei ole näyttöä. Päästöt ovat todennäköisesti aiheutuneet vuonna 1996 aiheutuneesta

öljytapaturmasta ja vahingot ovat jäännöspäästöjä niistä. St1 Oy:n polttoainejakelutoiminta on jatkunut kiinteistöllä 2010-luvulle saakka.

Vuonna 1998 ei ollut voimassa olevaa ympäristönsuojelulakia. Jätelain soveltamisaikana ei ole ollut maaperän puhdistukseen liittyviä raja-arvoja tai ohjeita. Asiallista muutosta ei ole tapahtunut, sillä myös jätelain (1072/1993) tavoitteena oli ehkäistä ja torjua jätteistä aiheutuvaa vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle. Ainoastaan kynnyksiarvoja ei ollut juridisesti määritetty.

Valittaja on jätteenkäsittelyilmoituksen perusteella varmistanut viranomaisvalvonnan alla, että maaperä on kunnostettu niin, ettei saastumisesta seuraa ympäristöhaittoja. Hyväksytyt kunnostamisen taso perustuu siihen, että alue on ja tulee olemaan huoltamoaluetta. Viranomaiset ovat vahvistaneet jätteenkäsittelyilmoituksen ja puhdistamisen tason, eikä alueella enää ole ollut puhdistamistarvetta. Jätehuoltoilmoituksen, asiassa esitetyn selvityksen ja toimenpideraportin perusteella ei ole odotettu, että puhdistaminen olisi täydellistä. Viranomaisvalvonnassa on hyväksytty se seikka, että öljyä tulee tiikumaan ympäristöstä, ja että alue tulee olemaan huoltoasemakäytössä myös jatkossa. Kysymys on ollut siitä, voiko vahinko aiheuttaa jätelain edellyttämällä tavalla vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

Raporttien mukaan maaperä on kunnostettu 2,6–2,8 metrin syvyydeltä. Nyttämmin ELY-keskus on vaatinut puhdistamista koko alueelta ja mahdollisesti syvemmillä.

Luottamuksensuojaperiaate, oikeusvarmuus ja omaisuudensuoja edellyttävät, että samaa ympäristövahinkoa ei voida velvoittaa korjaamaan kahteen kertaan sen perusteella, että lainsäädäntö on uudistunut.

Valituksenalainen päätös johtaisi Osuuskaupan kohdalla suhteettomaan tilanteeseen. Osuuskauppa joutuisi kahteen kertaan tekemään massanvaihdot ja puhdistamaan uudelleen vuoden 1996 ympäristövahingon syvemmillä ja vaihtamaan massan myös puhtailta alueilta, mikä aiheuttaa suhteettomia kustannuksia Osuuskaupalle. Osuuskaupan on tullut voida luottaa virkavastuulla toimivien viranomaisten toimintaan ympäristövahingon selvittämisessä ja päätöksenteossa. Viranomaisen ei voi luottamuksensuojaperiaatteen, oikeusvarmuuden ja omaisuudensuojan perusteilla antaa samassa asiassa toiseen kertaan pakottavia viranomaismääräyksiä.

Määräysten kumoaminen, muuttaminen tai asian palauttaminen

Mikäli Vaasan hallinto-oikeus katsoo, että Osuuskaupalla on ympäristönsuojelulainsäädäntöön perustuva puhdistamisvastuu alueesta, asiassa on huomioitava hallintolain 6 §:n mukainen suhteellisuus- ja oikeusvarmuusperuste, joka edellyttää riskiperusteista lähestymistapaa.

Valituksessa on viitattu ympäristönsuojelulain 133 §:ään sekä maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettuun valtioneuvoston

asetukseen, jonka mukaan maaperän puhdistamistarpeen on perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta terveydelle tai ympäristölle.

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että viranomaisen toiminta mitoitetaan oikein. Oikeana laajuutena on pidettävä kohtuullisuutta velvoitteiden sisällössä. Suhteellisuusperiaate vaikuttaa puhdistamisvelvollisuuden asettamisessa siten, että puhdistamisvelvollisuuden on oltava kustannuksiltaan mielekkäässä suhteessa pilaantumisen aiheutuviin riskeihin.

Lainvalmisteluaineiston perusteella on selvää, että esimerkiksi teollisuusalueen muuttuminen asuinkäyttöön on tilanne, jossa koko alue on puhdistettava (HE 84/1999, s. 49). Tässä tilanteessa alue on kaavoituksessa ollut autoalueena ja ympärillä sijaitsee ainoastaan teollisuuskiinteistöjä. Kiinteistön välittömässä läheisyydessä sijaitsee katsastusasema sekä autokorjaamotoimintaa, joten on oletettavaa, että alueella on maaperän öljyisyyteen perustuvia riskejä myös jatkossa. Lisäksi viranomaisen hyväksymässä jätehuoltoilmoituksessa on todettu, että alue pysyy huoltamokäytössä, ja että se on puhdistettu huoltamokäytön edellyttämällä tavalla.

Riskiperusteiset puhdistuksen tavoitetasot eivät voi koskea rakennuksen alapuolista osaa tilanteessa, jossa viranomaisen on öljyvahingon seurauksena hyväksynyt sen, että alueella tulee tiukkaan öljyä pitkän ajan. Osuuskauppa on sitoutunut tekemään in situ -puhdistusta alueella.

Kun otetaan huomioon, että alue on kertaalleen puhdistettu ja jätehuoltoilmoituksessa on hyväksytty puhdistamistaso huoltamokäyttöön, määräyksen 1 mukaisia kynnysarvoja ei voida soveltaa sellaisenaan.

Puhdistaminen on tehtävä PIMA-ilmoituksessa esitetyllä tavalla. Osuuskauppa on selvittänyt maaperän pilaantumista uudelleen AFRY Oy:n avustuksella vuonna 2023 ja laatinut PIMA-ilmoituksen. PIMA-ilmoituksessa on tehty riskiperusteinen analyysi, jonka perusteella on esitetty pilaantuneelle maa-ainekselle tehtävä massanvaihto, vesijohdon kunnostaminen sekä öljyisten maiden kunnostaminen muuten in situ -menetelmää käyttäen. Tämä vaihtoehto toteuttaa hallintolain 6 §:ssä määritettyä suhteellisuusperiaatetta.

Toisin kuin määräyksen 3 perusteluissa on todettu, PIMA-ilmoituksessa on esitetty suunnitelma massanvaihdosta ja alueesta. Ilmoituksen mukaan kaivu yletetään 3,0 metrin syvyydelle noin 400 m²:n laajuiselle alueelle, jossa pilaantuneen maa-aineksen määrä on arviolta 700 m³ (400 tonnia). Ilmoituksessa on todettu, että kohteesta pyritään poistamaan massanvaihdolla ainoastaan määräsyyvyteen asti (kaivu noin 3 metriä) kunnostuksen tavoitetasot selvästi ylittävät, niin sanottu voimakkain pilaantuneisuus. Muutoin kunnostamisessa käytetään in situ -käsittelyä.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan PIMA-ilmoitus on hyväksytty tarkennetuilla määräyksillä. Kuitenkaan päätöksen perusteluissa ei lue

tosiasiaperustetta, miksi PIMA-ilmoituksen menettelytapaa ei ole tosiasiasa hyväksytty ja miksi kynnsarvoja on tarpeen soveltaa koko alueelta ottaen huomioon, mitä on todettu vuoden 1998 öljyvahingon osalta. Määräyksessä 3 on todettu PIMA-ilmoituksesta poiketen: ”Mikäli massanvaihdolla ei saavuteta puhdistustavoitteita koko alueella, on puhdistamista tarpeen jatkaa ilmoituksessa esitetyn mukaisesti in situ -menetelmin.” Viranomaisen päätöksen perusteella koko alue tulisi puhdistaa massanvaihdossa ja täydentävästi in situ -menetelmää käyttäen, mikä ei ole suhteellinen toimenpide.

Vanhojen syvällä olevien pilaantuneiden maiden ei tulisi kuulua puhdistamisvelvoitteen piiriin, sillä näistä ei aiheudu ympäristölle ja terveydelle vaaraa ottaen huomioon aiemman viranomaiskäytännön ympäristövahingossa ja hyväksytyyn puhdistamistason sekä maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n.

Mikäli alue puhdistettaisiin massanvaihdolla, kustannukset ovat huomattavasti korkeampia kuin ehdotetun in situ -menetelmän myötä, sillä kuljetuskustannukset muodostuvat huomattaviksi. Samaa tavoitteeseen voidaan päätyä in situ -menetelmällä.

Asiassa on huomioitava, että Osuuskauppa on sitoutunut siirtämään kiinteistön vesijohdon määräyksen 2 mukaisesti, jolloin Osuuskaupan käsityksen mukaan asiassa ei ole enää vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Kiinteistön vesijohdon sijoittaminen on syytä tehdä samassa yhteydessä kuin muu puhdistaminen, jotta vältetään puhdistamisesta aiheutuva rasite nykyiselle maanomistajalle.

Rakennuksen alla oleva maa on luultavasti pilaantunut osittain myös St1 Oy:n aiheuttamasta raskaan öljyn vuodosta, josta viranomainen on antanut erikseen päätöksen 15.4.2024. Kunnostusvelvoite tulisi jakaa yhteisvastuullisesti Osuuskaupan ja St1 Oy:n kesken, koska St1 Oy:n on todettu saastuttaneen maata rakennuksen välittömässä läheisyydessä. Viranomainen on kuitenkin katsonut Osuuskaupan olevan yksinomaan vastuussa rakennuksen alapuolella mahdollisesti olevista raskaan öljyn päästöistä.

Raskaan polttoöljyn ominaisuuksiin kuuluu, että se on tiheää ja viskoosia, mikä estää sen leviämistä ilmassa helposti. Kun St1 Oy:n raskaaseen polttoöljyyn liittyviä öljyesiintymiä on havaittu rakennuksen reunustalla, on mahdollista, että höyryt voivat kulkeutua ylös ja sekoittua rakennuksen ilman kanssa rakennuksen alaosassa. Tämä voi johtaa hajuhaittoihin ja mahdollisiin terveysriskeihin. Ennen kuin rakennuksen alla olevien maiden in situ -puhdistaminen tehdään, St1 Oy:n ja Osuuskaupan tulisi toteuttaa massanvaihto PIMA-ilmoitusten mukaisesti. Sen jälkeen molempien toimijoiden kuuluisi yhteisvastuullisesti tutkia, onko rakennuksen sisäilmassa terveydellistä haittaa aiheuttavia tekijöitä. Viranomaisen antama määräys on näin ollen kumottava ja asia palautettava viranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi, jotta St1 Oy:n vastuu voidaan selvittää tämän osalta. Osuuskaupalle ei voida antaa ennakkoon määräystä rakennuksen purkamisen vaikutuksesta. Kiinteistö on myyty vuonna 2006 eli toiminnan lopettamisen

jälkeen. Kyseessä on ensisijaisesti yksityisoikeudellinen asia, sillä kiinteistön uusi omistaja on tietoinen harjoitetusta polttoainetoiminnasta.

Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Päätöksessä ei ole huomioitu Osuuskaupan luottamuksensuojaa ja oikeusvarmuutta, vaikka Osuuskauppa on prosessin aikana esittänyt perusteet viranomaiselle tämän osalta. Osuuskaupan pyyntöön käydä neuvottelua alueen puhdistamisesta ja määräyksien sisällöistä ei ole suostuttu.

Ympäristönsuojelulain 44 b §:n mukaan viranomaisen on käytävä keskusteluja hakijan kanssa. Tässä tilanteessa keskusteluille olisi ollut tarve ennen asian ratkaisua. Näin ollen viranomaisen on aiheuttanut turhan oikeudenkäynnin hallinto-oikeudessa, jolloin kyse on viranomaisen virheestä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta on pyydetty lausunto valituksesta. Kuusamon kaupungille, Kuusamon kaupungin kaavoitus-, ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta EVOlle, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennevastuualueelle, Ouluntie 42 Kiinteistö Oy:lle, St1 Oy:lle ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut lausunnon.

Lausunnossa on tuotu esiin muun ohessa, että puhdistamisvastuu ei oikeudellisesti katoa aiemmin tehtyjen puhdistustöiden myötä, vaikka puhdistustyö olisi aikanaan viranomaisen toimesta hyväksytty.

Puhdistuksen tavoitetasot on hyväksytty ilmoituksessa esitetyn mukaisina. Määräyksen 1 loppuosalla tarkoitetaan sitä, että mikäli alueella havaitaan muita kuin tähänastisissa tutkimuksissa havaittuja haitta-aineita PIMA-asetuksen mukaiset kynnsarvot tai taustapitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti, ellei kyseisiä massoja poisteta muun kunnostuksen yhteydessä.

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole määritetty aluetta, jolla massanvaihto ja in situ -puhdistus on toteutettava. Mainitut menetelmät on hyväksytty puhdistuksen toteutustavoiksi. Alueita, joille on jo aiemmin kohdistunut pilaantuneen maaperän puhdistamista, ei ole mahdollista rajata puhdistustyön ulkopuolelle, mikäli kyseisillä alueilla on riskiperusteinen puhdistustarve. ELY-keskuksen tiedossa ei ole seikkoja, joiden mukaan St1 Oy:n D-pisteen

toiminnasta olisi aiheutunut sellaista rakennuksen alapuolisen alueen pilaantumista, josta voisi aiheutua riskiperusteista puhdistustarvetta.

Koska valituksessa ei ole tuotu esille sellaisia seikkoja, joiden vuoksi valituksenalainen päätös tulisi kumota tai muuttaa valittajan vaatimalla tavalla, valittajan vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta on hylättävä. Valittajan on kohtuullista itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.

Päätöksen täytäntöönpanon kieltämiselle ei ole perusteita ja puhdistamistoimet on tarpeen aloittaa päätöksen mukaisessa aikataulussa. Kohteessa on todettu hiilivetyjä vesijohtovedessä vuonna 2016. Vuosina 2018 ja 2023 on todettu, että haitta-aineista voi aiheutua terveyshaittaa. Kohteessa on todettu maaperän puhdistustarve jo vuoden 2018 tutkimuksissa.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen Liikennevastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue on vastineenaan uudistanut asiaa käsitelleelle viranomaiselle 22.1.2024 antamansa lausunnon.

St1 Oy on antanut vastineen ja muun ohessa vaatinut valituksen hylkäämistä ja Osuuskaupan velvoittamista korvaamaan St1 Oy:n oikeudenkäyntikulut. Vastineessa on tuotu esille muun ohella St1 Oy:n tekemää maaperän puhdistamista ja öljysäiliötä koskevia asioita sekä niihin liittyviä vastuukysymyksiä.

Ouluntie 42 Kiinteistö Oy on antanut vastineen ja vaatinut valituksen hylkäämistä sekä valittajan velvoittamista korvamaan Ouluntie 42 Kiinteistö Oy:n tähänastiset oikeudenkäyntikulut 3 348,00 euroa (alv 24 %) korkolain 4.1 §:n mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden päätöksestä. Vastineessa on tuotu esille muun ohella rakennuksen alapuolisen maaperän puhdistamiseen ja valituksenalaisen päätöksen mukaiseen puhdistamiseen liittyviä asioita.

Ouluntie 42 Kiinteistö Oy on täydentänyt vastinettaan maaperän kunnostuksen loppuraportilla koskien entisen D-pisteen aluetta.

Koillismaan Osuuskauppa on antanut vastaselityksen ja vaatinut vastineissa esitettyjen oikeudenkäyntikuluvaatimusten hylkäämistä. Vastaselityksessä on uudistettu valittajan vaatimus viranomaisen velvoittamisesta korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut ja vaadittu, että hallinto-oikeus velvoittaa vastineen antajat toissijaisesti vastaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluista. Vastaselitykseen on liitetty Sitowise Oy:n asiantuntijalausunto. Vastineessa on tuotu esille muun ohella uutta öljyvahinkoa, maaperän puhdistamiseen ja öljysäiliötä koskevia asioita.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon valittajan vastaselityksestä.

Mikäli Vaasan hallinto-oikeus katsoo, että pisteessä KK1 (rakennuksen lounaisreunalla) esiin tulleen pilaantuneisuuden johdosta vastuuta rakennuksen

alapuolisen pilaantumisen puhdistamisesta ei voida kohdistaa Osuuskaupalle kiinteistönomistajan selvityksestä huolimatta, ELY-keskus esittää toissijaisesti, että PIMA-päätöksen määräystä 3 voisi muuttaa seuraavasti:

Mikäli massanvaihdolla ei saavuteta riskiperusteisia puhdistamisen tavoitetasoja myös rakennuksen alapuolisella alueella jakeluaseman pilaantumien osalta, tulee puhdistamista jatkaa in situ -menetelmin. Ennen in situ -menetelmän käyttöä, tulee siitä esittää työselostus ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ja tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä in situ -menetelmän seuraamiseksi ja puhdistuksen lopputuloksen varmentamiseksi. In situ -puhdistuksen päätyminen tulee hyväksyttäväksi ELY-keskuksella.

Lisäksi määräyksestä 3 poistetaan seuraava: Mahdollisen huoltoasemarakennuksen myöhempien purkutöiden jälkeen on Koillismaan Osuuskaupan toteutettava riskiperusteiset puhdistustoimet myös rakennuksen alapuolelta, mikäli puhdistuksen tavoitetasoja ei saavuteta in situ -menetelmällä myös rakennuksen alapuolisella alueella.

Stl Oy on antanut vastineen valittajan vastaselityksestä. Vastineessa on kiistetty Osuuskaupan toissijainen oikeudenkäyntikuluvaatimus.

Ouluntie 42 Kiinteistö Oy on antanut vastineen valittajan vastaselityksestä ja todennut muun ohessa, ettei yhtiöllä ei ole korvausvastuuta Osuuskaupan oikeudenkäyntikuluista. Vastineeseen on liitetty laskut, joiden mukaan oikeudenkäyntikuluja on aiheutunut 4 329,75 euroa (alv 25,5 prosenttia) vastineen laatimisesta sekä öljysäiliön tarkastuksesta 1 106,25 euroa (sisältää alv).

Koillismaan Osuuskauppa on antanut lausunnon ja vastineista vastaselityksen. Vastaselitykseen on liitetty Sitowise Oy:n muistio.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa määräysten 1 ja 3 ensimmäisiä kappaleita, poistaa määräysten 1 ja 3 viimeiset kappaleet sekä poistaa määräyksen 14. Määräykset 1 ja 3 kuuluvat muutettuina kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

”Puhdistustavoitteet

1. Maaperä *ilmoitusasiakirjoissa tarkoitettulla alueella* tulee puhdistaa siten, että haitallisten aineiden osalta saavutetaan seuraavat (taulukko 1) riskiperusteisesti määritetyt puhdistuksen tavoitetasot. Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

Taulukko 1. Puhdistuksen tavoitetasot

Haitta-aine	(mg/kg)
Bentseeni	0,2
Tolueeni	25
Etyylibentseeni	50
Ksyleenit	50
MTBE	50
Haihtuvat hiilivedyt C ₅ -C ₁₀	500
*Aromaattiset fraktiot C ₈ -C ₁₀	100
Keskittiseet C ₁₀ -C ₂₁	2000
Raskaat öljyhiilivedyt C ₂₂ -C ₄₀	4000

*Aromaattisten fraktioiden C₈-C₁₀ osuus haihtuvista hiilivedyistä C₅-C₁₀

(poistettu tekstiä)

3. Mikäli massanvaihdolla ei saavuteta riskiperusteisia puhdistamisen tavoitetasoja ilmoitusasiakirjoissa tarkoitettulla *(poistettu tekstiä)* alueella, tulee puhdistamista jatkaa in situ -menetelmin. Ennen in situ -menetelmän käyttöä, tulee siitä esittää työselostus ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ja tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä in situ- menetelmän seuraamiseksi ja puhdistuksen lopputuloksen varmentamiseksi. In situ -puhdistuksen päätyminen tulee hyväksyttäväksi ELY-keskuksella.

(poistettu tekstiä)"

2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen käsittelymaksua koskevan vaatimuksen osalta.

3. Hallinto-oikeus hylkää Koillismaan Osuuskaupan, St1 Oy:n ja Ouluntie 42 Kiinteistö Oy:n oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.

Perustelut

1. Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 136 §:n 1 momentin mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus

valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä 85 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan päätöksen tehnyt viranomainen voi määrätä, että muun ohessa 136 §:ssä tarkoitettua päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin on perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava, jos yhden tai useamman haitallisen aineen pitoisuus maaperässä ylittää tämän asetuksen liitteessä säädetyn kynnysarvon. Alueilla, joilla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, arviointikynnyksenä pidetään taustapitoisuutta.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaan maaperän pilaantuneisuuden ja taustapitoisuuksien selvittämiseksi on otettava näytteitä, jotka edustavat hyvin tutkittavaa aluetta, sen maaperää ja pohjavettä.

Asiasta saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Osuuskauppa on tehnyt valvontaviranomaiselle ilmoituksen polttoaineiden jakeluaseman pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. ELY-keskus on valituksenalaisella päätöksellä hyväksynyt ilmoituksessa esitetyn maaperän puhdistamisen sekä antanut puhdistamiselle määräyksiä ympäristönsuojelulain 136 §:n nojalla.

Ilmoitusasiakirjojen liitteenä on esitetty tutkimus- ja toimenpidekartat, joista ilmenee selvityksissä pilaantuneeksi todettu ja kunnostuksen kohteena oleva alue. Pilaantuneen alueen sijainti on ilmoitusasiakirjoissa esitetty myös koordinaatteina. Valituksenalaisen päätöksen liitteenä on tutkimuskartta.

Ilmoitusasiakirjojen mukaan maaperän kunnostusta tehdään entisen mittarikentän ja maanalaisten säiliöiden alueella. Jakelualueelta poistetaan pilaantunut maa-aines keskimäärin kolmen metrin syvyydelle ja poistettavien

kahden maanalaisen säiliön alueella tehdään massanvaihtoa. Muulla piha-alueella ja kaivutason alapuolella esiintyvän haitta-ainepitoisen maa-aineksen kunnostaminen toteutetaan massanvaihdon jälkeen tarvittaessa in situ -kunnostuksella arviolta neljän metrin syvyydelle. Kiinteistölle tulevan vesijohdon ympäriltä poistetaan pilaantuneet maat. Johto korvataan diffuusiosuojatulla putkella tai vesijohto siirretään kulkemaan pilaantumattoman alueen kautta.

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan ilmoituksessa esitetyt maaperän puhdistustavoitteet on hyväksytty ja ne on määritetty pitoisuustasolle, joilla riskitaso pysyy sallitulla tasolla. Perustelujen mukaan määritetyt puhdistuksen tavoitetasot koskevat koko aluetta. Perusteluissa on edelleen todettu, että puhdistamista on ilmoituksessa esitetysti tarpeen jatkaa ilmoituksessa esitetyn mukaisesti in situ -menetelmin, mikäli massanvaihdolla ei saavuteta puhdistustavoitteita koko alueella.

Ilmoitusasiakirjoissa on esitetty epäily, että Osuuskaupan jakeluaseman toiminnasta on voinut aiheutua rakennuksen alapuolisen maaperän pilaantumista. Valituksenalaisessa päätöksessä on määräyksestä 3 ilmenevästi määrätty rakennuksen alapuolisen alueen puhdistamisesta. Määräyksen 3 perustelujen mukaan haitta-ainepitoisuuksien on arvioitu jatkuvan rakennuksen alapuoliselle alueelle. Perustelujen mukaan maaperän puhdistamisesta mahdollisen huoltoasemarakennuksen purkamisen jälkeen on tarpeen antaa määräys, mikäli in situ/on site -puhdistusmenetelmillä ei saavuteta puhdistamiselle annettuja tavoitetasoja myös rakennuksen alapuolisella alueella.

Ympäristönsuojelulain 136 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on tarkastettava ilmoitus ja tehtävä ilmoituksen johdosta päätös. Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 25 §:ssä on säädetty tarkemmin ilmoituksen sisällöstä. Ilmoitukseen on muun ohessa liitettävä tutkimustulokset ja niihin perustuva arvio maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalainen päätös perustuu Osuuskaupan ilmoituksessaan esittämään selvitykseen. Ilmoitusta on toimivaltaisessa viranomaisessa pidetty sisällöltään riittävänä ilmoituksen tarkastamiseksi ja tarvittavien määräysten antamiseksi. Ilmoituksen johdosta annettavan päätöksen puhdistuksen laajuus ja tapa tulee perustua siihen selvitykseen, joka on annettu ilmoituksen yhteydessä eikä sitä voida muuttaa myöhemmin tehtävän selvityksen perusteella tai valitusprosessin aikana laadituilla uusilla selvityksillä. Tarvittaessa asiassa voidaan jättää uusi ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että määräyksen 1 ensimmäisessä kappaleessa vahvistettu maaperän puhdistustavoite on edellä kuvatusti valittajan ilmoitusasiakirjoissa tekemän esityksen mukainen. Myös määräyksen 3 ensimmäisessä kappaleessa mainitut puhdistamisen toteuttamistavat on hyväksytty ilmoituksen mukaisina. Hallinto-oikeus katsoo, että kun valituksenalainen päätös on näiltä osin ilmoitusasiakirjoissa esitetyn

mukainen, valittajalla ei tältä osin ole oikeussuojan tarvetta oman ilmoituksensa muuttamiseksi. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi selvyiden vuoksi, että valituksessa viitattu määräys 5 koskee muun ohessa puhdistamisen varmistamiseksi tehtävää näytteenottoa, ei valituksessa tarkoitettua puhdistustavoitetta, mistä syystä määräystä ei ole valituksen johdosta tarpeen muuttaa tai poistaa.

Hallinto-oikeus arvioi, että kun otetaan huomioon valituksen kohteena olevat määräykset 1 ja 3 ja valituksenalaisen päätöksen perustelut, valittajalle on perustellusti voinut syntyä käsitys, että valituksenalaisella päätöksellä on ympäristönsuojelulain 136 §:ssä tarkoitettun ilmoitusmenettelyn tarkoituksen vastaisesti määrätty maaperän puhdistamisesta laajemmin kuin pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta on tässä tapauksessa ilmoitusasiakirjoissa selvitetty. Hallinto-oikeus tästä syystä selvyiden vuoksi muuttaa määräysten 1 ja 3 ensimmäisiä kappaleita ratkaisukohdasta ilmenevästi siten, että maaperän puhdistaminen kohdistuu ilmoitusasiakirjoissa ja sen toimenpidekartassa esitettyyn alueeseen. Lisäksi kyseisten määräysten viimeiset kappaleet poistetaan, koska ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisessa päätöksessä ei ole ilmoitusmenettelyn tarkoitus huomioon ottaen mahdollista määrätä mahdollisen muun pilaantuneisuuden selvittämisestä eikä puhdistamisvastuusta. Määräyksestä 3 poistetun rakennuksen alapuolisen maaperän pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisvastuun osalta hallinto-oikeus toteaa vielä selvyiden vuoksi, ettei ilmoitusasiakirjoissa ole esitetty selvitystä rakennuksen alapuolisen maaperän pilaantuneisuudesta eikä suunnitelmaa pilaantuneisuuden selvittämisestä puhdistustyön yhteydessä. Näin ollen ilmoitusmenettelyssä ei ole voitu arvioida, onko rakennuksen alapuoliselle maaperälle puhdistustarve, ja millaiset määräykset ilmoitusmenettelyssä olisi annettava pilaantuneen maaperän puhdistamisesta ja puhdistamisen tavoitteista.

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen ilmoitusmenettely tarkoittaa, että ilmoituksen tekijällä on ilmoituksen tehtyään oikeus aloittaa ilmoituksessa kuvattu puhdistustoiminta. Viranomainen voi ilmoituksen hyväksyvässä päätöksessä ympäristönsuojelulain 136 §:n 2 momentin nojalla antaa määräyksiä pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta ja ympäristönsuojelulain 200 §:n nojalla määrätä, että kyseisiä määräyksiä on mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ilmoituksen perusteella tehtävässä puhdistustoiminnassa noudatettava. Kun ilmoitusmenettelyssä ei ole mahdollista määrätä puhdistamiseen velvoittamisesta, josta erikseen on säädetty ympäristönsuojelulain 137 §:ssä ja kun ilmoituksessa kuvatun puhdistustoiminnan toteuttaminen ja sen aloittaminen on ilmoituksen tekijän harkinnassa, hallinto-oikeus valituksen johdosta poistaa määräyksen 14.

Edellä todetun perusteella päätöstä ei ole valituksen johdosta tarpeen enemmälti muuttaa eikä kumota.

2. Päätösmaksu

Valittajan on katsottava vaatineen valituksenalaisesta päätöksestä perittävän käsittelymaksun poistamista valituksenalaisen päätöksen virheellisyyden perusteella.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin mukaan valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta. Valituksenalaisen päätöksen käsittelystä on päätetty peria käsittelymaksuna 1 450 euroa. Perusteluiden mukaan maksu on perustunut voimassa olleeseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1357/2022).

Asian käsittelystä aiheutuva maksu on määrätty päätöksentekohetkellä voimassa olleen säädöksen mukaisesti eikä perusteita maksun perimättä jättämiselle ole.

3. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Saman pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Kun otetaan huomioon asian laatu, asiassa annettu ratkaisu ja se, että ilmoitusmenettelyssä ei käsitellä osapuolten kirjelmässään esittämiä vastuukysymyksiä, ei ole kohtuutonta, että osapuolet vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kuusamon kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **4.2.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Jaana Nyman, sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Jaakko Heinolainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Koillismaan Osuuskauppa Prosessiosoite: Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, oikeudenkäyntiavustaja [REDACTED]
Jäljennös maksutta	Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Kuusamon kaupungin terveydensuojeluviranomainen Kuusamon kaupunginhallitus Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Työsuojelun vastuualue Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta EVO St1 Oy Ouluntie 42 Kiinteistö Oy Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>